

پرسشنامه علائق شغلی

فاطمه شعبی

مقدمه

راهنمایی شغلی نوع دیگری از راهنمایی است که بدان وسیله به فرد کمک می شود تا بر اساس شناخت استعدادها، رغبتها و محدودیتها و نیز نیازهای شغلی جامعه و محیط زندگی خود، بتواند شغل مناسبی انتخاب کند و پس از گذراندن دوره های آموزشی به طور موفقیت آمیز و رضایت بخشی به آن اشتغال ورزد . برای کمک بیشتر به دانش آموزان معمولاً از مصاحبه ها و مشاوره ها و همچنین اجرای آزمونهای مختلف و بویژه آزمون رغبت سنج استفاده می شود. در آزمون رغبت سنج، اولین گام را برای انتخاب شغل خود در آینده که با انتخاب رشته تحصیلی وی ارتباط نزدیکی دارد بر می دارد. البته این مرحله ، مرحله آغاز رسمی ارائه راهنمایی شغلی فرد است. معمولاً قبل از این مرحله فرد اطلاعاتی از جامعه و پیرامون خود ، خانواده و سایر سازمان ها در باب مشاغل مختلف کسب کرده است .

پرسشنامه رغبت میشل گوکلن

در هر سطر این پرسشنامه چهار فعالیت پیشنهاد شده است. فعالیت مورد علاقه خود را انتخاب کنید. در انتخاب فعالیت ها ، استعداد یا تحصیلات لازم برای انجام دادن آنها را در نظر بگیرید ، تنها ذوق شخصی خود را در نظر بگیرید. اگر هیچ فعالیتی مورد علاقه شما قرار نگرفت سعی کنید در بین آنها فعالیتی را انتخاب کنید که بیشتر از سه فعالیت دیگر مورد علاقه شماست . زیاد فکر نکنید ، اولین پاسخی را که به ذهنتان می رسد ، انتخاب کنید . بعد از پاسخگویی به این پرسشنامه بر اساس اطلاعاتی که در پایان این نوشته آمده است پرسشنامه را تحلیل کنید.

پرسشنامه:

ستون a	ستون b	ستون c	ستون d
۱- هنر پیشه	مشاور	دانشمند	خلبان
۲- زیست شناس	کاشف	مدیر	مددکار اجتماعی
۳- وابسته نظامی	کتابدار	مسئول تبلیغات	سخنران ادبی
۴- وکیل	ستاره شناس	جراح	مفسر
۵- شیمیدان	چتر باز	شاعر	ناخدای کشتی
۶- نماینده	کنده کار	آواز خوان	ورزشکار
۷- دفتر دار	تاجر	کوهنورد	مدیر هتل
۸- بیمه گر	مسئول اطلاعات	کشتی گیر	صندوق دار بانک
۹- علوم طبیعی	زبانهای خارجی	سیاست	هنرهای رزمی
۱۰- ورزش	تماشای نمایش	اجرای نمایش	تهیه کلکسیون

۱۱- سازماندهی	ریسک کردن	کارهای دقیق	فعالیت های اجتماعی
۱۲- میزبانی دوستان	شرکت در مهمانی	بررسی آثار علمی	رانندگی اتومبیل مسابقه
۱۳- بازی شطرنج	صحبت برای جمع	شکار حیوانات	بازی دسته جمعی
۱۴- شاد بودن	فعال بودن	مهم بودن	خویشتن دار بودن
۱۵- قهرمان بودن	میانجی بودن	اقتصادی بودن	دارایی به هم زدن
۱۶- صادق بودن	تختی	نادر شاه	امیر کبیر
۱۷- مصدق	خیام	میرزا کوچک خان	سرمایه دار بزرگ
۱۸- دبیر کل سازمان ملل	ناپلئون	داروین	رئیس جمهور
۱۹- هیتلر	رستم	پاستور	رئیس سازمان اوپک
۲۰- حسابداری	خرید و فروش ارز	خبرنگاری	مدیریت یک مجتمع

تحلیل نتایج

حال باید فعالیت‌های انتخاب شده را مطالعه کرد. این فعالیت‌ها در چهار جهت مختلف طبقه بندی می‌شوند:	IV	III	II	I	
۱- در جهت تمایل به فعالیت های ذهنی، دقیق و دورنی	b	a	D	c	۱.
۲- در جهت تمایل به فعالیت های ذهنی، دقیق و دورنی	d	c	b	a	۲.
۳- در جهت تمایل به صرف نیرو، ریسک کردن و فعالیت‌های عضلانی	d	c	a	b	۳.
۴- در جهت تمایل به کسب قدرت، خودنمایی، تشخیص و ارزشمندی	d	a	c	b	۴.
۵- در جهت تمایل به فعالیت های اجتماعی، دوستانه، تماس با دیگران، و تبادل افکار با آنها.	d	c	b	a	۵.
۶- به کمک جدول تحلیل نتایج زیر می‌توانید جهت تمایلات خود را از روی پاسخ هایتان شناسایی کنید. کافیست که در ستون های I , II , III, IV پاسخ مربوط به انتخاب خود را مشخص کنید.	c	a	d	b	۶.
	d	b	c	a	۷.
	b	a	c	d	۸.
	b	c	d	a	۹.
	b	c	a	D	۱۰.

به عنوان مثال اگر برای سری یک پرسشنامه ، c (دانشمند) را انتخاب کرده باشید ، در جدول تحلیل نتایج حرف c ستون I را در دایره قرار می‌دهید. پس از آنکه بیست پاسخ خود را به همین شکل مشخص کردید، در هر یک از ستون های I , II , III, IV پاسخی وجود خواهد داشت. حال باید تعداد پاسخ های موجود در هر ستون را به طور جداگانه حساب کنید.	۱۱.	C	b	a	d
	۱۲.	C	d	b	a
	۱۳.	A	c	b	d
	۱۴.	D	b	c	a
	۱۵.	C	a	b	d
	۱۶.	A	b	c	d
	۱۷.	B	d	c	a
	۱۸.	C	d	b	a
	۱۹.	C	b	a	d
	۲۰.	A	b	d	c

تفسیر نتایج

اگر بیشترین انتخاب های شما در ستون I باشد :

می توان گفت که رغبت های شما بیشتر در جهت فعالیت های درون گرایی است. فعالیت هایی که به صبر و حوصله ی زیاد ، دقت و تفکر نیاز دارند. شما در اجتماعاتی که از تعداد زیادی افراد تشکیل می شود ، اجتماعاتی که باید در آنها پیچ و خم های زیادی را رفت تا مورد قبول واقع شد ، احساس راحتی نمی کنید. شما دوست دارید در آرامش و در حالت خودمانی کار کنید.

مشاغل مناسب : تحقیق علمی ، حسابداری

سرگرمیها : مطالعه ، کارهایی که به پشتکار و تمرکز نیاز دارند ، کارهای ظریف ، تعمیر وسایل دقیق ، ملاقات های منظم و از قبل تعیین شده با دوستان صمیمی و نادر.

اگر بیشترین انتخاب های شما در ستون II باشد :

رغبت های شما در جهت فعالیت هایی است که بیشتر به صرف نیرو نیاز دارند ، فعالیت هایی که در آنها ذوق ریسک کردن ، سرعت تصمیم گیری ، و صرف نیروی بدنی نقش بنیادی دارند. شما با کارهای دفتری سازگاری کمتری دارید ، زیرا مجبورید به مدت طولانی بدون تحرک زیاد در یک جا بمانید و در بین کارهای

ظریف محاصره شوید. سیاست کار شما نیست. زیرا دوست دارید روراست و رک‌گو باشید. نه اینکه شیوه‌ی دید خود را عوض کنید. شما دوست دارید به میل خود، در خارج از خانه، در هوای آزاد حتی اگر همراه با ناراحتی باشد کار کنید.

مشاغل مناسب: مسافره‌ای اکتشافی، هنرهای نظامی، سازمان دهی کارخانه‌هایی که به نیروی بدنی نیاز دارند نه نیروی تیزبینی و دقت.

سرگرمی‌ها: ورزش، رانندگی اتومبیل، مسافرت به کشورهای دور دست، بیرون رفتن‌های بدون برنامه، فعالیت در فضای آزاد.

اگر بیشترین انتخاب‌های شما در ستون III باشد:

رغبت‌های شما مخصوصاً در جهت فعالیت‌هایی است که خود را به دیگران تحمیل کنید. یعنی فعالیت‌هایی که در آنها تشخص و قدرت اهمیت دارند. کارهای ظریف و دقیق برای شما مناسب نیست. شما در جامعه به جستجو می‌پردازید همچنین لازم است که نیروی بالقوه‌ی خود را آزاد سازید. اما شما تنها زمانی احساس راحتی می‌کنید که نقش یک فرد مسلط را بازی کنید.

مشاغل مناسب : کارهای تجاری، سیاسی یا نظامی برای داشتن قدرت، یا کارهای نمایشی برای کسب شهرت .

سرگرمی ها : نمایش، رفتن به مهمانی و جشن ها، خوش گذران

اگر بیشترین انتخاب های شما در ستون **IV** باشد:

رغبت های شما مخصوصا در جهت فعالیت های روابط اجتماعی است . یعنی فعالیت هایی که در آنها تماس اجتماعی و ارتباط بین افراد نقش تعیین کننده دارند . تنهایی برای شما دشوار و خسته کننده است . شما دوست دارید مسائلی را حل کنید که به تعداد زیادی از اشخاص مربوط می شوند و این افراد در مقابل شما به صف می ایستند. شما نسبت به قرارهایی که به شما تحمیل می شوند خوش قول نیستید.

مشاغل مناسب : ادبیات، (نویسندگی، شاعری) کار در مسایل سیاسی و فعالیت های اجتماعی .

سرگرمی ها : دور هم جمع شدن های ساده و دوستانه، با خانواده دور هم جمع شدن و تلویزیون نگاه کردن، گردش در دامنه ی کوهها و بیابان ها .

رغبت های مرکب

یک فرد همیشه رغبت های ساده و واحد ندارد. بلکه می تواند به طور هم زمان به تعداد زیادی از فعالیتها گرایش داشته باشد. در این صورت بیشترین پاسخ های او در دو ستون جدول تحلیل نتایج قرار خواهد گرفت.

در این گونه موارد برای درک رغبت های فرد و شیوهی او باید دو ستون و تفسیرهای مربوط به آنها را با هم در نظر گرفت. ممکن است حتی سه ستون نیز پاسخ های تقریباً مساوی داشته باشند. حال ببینیم این حالت های پیچیده را چگونه باید تفسیر کرد.

بیشترین انتخاب های آزمودنی در ستون های II , I است:

تمایل آزمودنی برای فعالیت های آرام و دقیق با تمایل او برای تصمیم گیری های سریع و راه حل هاییکه به نیرو نیاز دارند در هم می آمیزد. فقدان کشش او برای تماس های اجتماعی با رک گویی او همراه می شود و این امر او را در روابط با دیگران کمی تند نشان می دهد. اما این تندی ظاهری در کل مقدار زیادی از خوبی و درستکاری او را که برای دوستان و آشنایان بسیار با ارزش است ، پنهان نگه می دارد.

مشاغلی را که او ترجیح می دهد عبارتند از مشاغلی که به دقت و عمل نیاز دارند .
مخصوصا او از مشاغل درمانی و فنی خوشش می آید . سرگرمی های او آنهایی است
که در مورد ستون های II , I گفته شد .

بیشترین انتخاب های آزمودنی در ستون های II , III است :

ذوق ریسک کردن و سرعت تصمیم گیری آزمودنی با ذوق تشخص و قدرت طلبی
او ترکیب می شود . این امر می تواند ویژگی های خاص ریاست و سازمان دهی را
برای او فراهم آورد . مثالی را که ترجیح می دهد عبارتند از راه اندازی ، سازمان
دهی ، مدیریت کارخانه ، پستهای در نیروی دریایی و ارتش ، . سرگرمی های او
آنهایی است که در ستون های III , II گفته شد .

بیشترین انتخاب های آزمودنی در ستون های IV , III است :

کشش آزمودنی برای تشخص و کسب قدرت با ذوق او برای تماس های اجتماعی
ترکیب می شود . او مخصوصا با مردم راحت است . او دوست دارد به اجتماعات
، دسته ها و جوامع و گروه ها ملحق شود و در مجالس شرکت جوید . او می تواند
برای جمع سخن رانی کند ، در حرکت های گروهی شرکت جوید ، و هدایت آنها را
به عهده بگیرد .

مشاغلی را که او دوست دارد عبارتند از حقوق و علوم سیاسی ، پست‌های بالا در کارهای اداری و آموزشی ، تالیف ، وکالت ، سخنرانی و سیاست . سرگرمی‌های او ترکیبهای مختلفی از سرگرمی‌های ذکر شده در ستون‌های IV , III است.

بیشترین انتخاب‌های آزمودنی در ستون‌های I - III , IV I , II - IV ، یا در سه ستون مختلف است .

این مورد که خیلی کم اتفاق می‌افتد به شخصیت‌های پیچیده تعلق دارد . شخصیت‌هایی که زغبت‌های آنها به طور یکسان در جهت فعالیت‌های دورن گرایانه (انتخاب‌ها در اولین ستون‌ها) و فعالیت‌های برون‌گرایانه ، (انتخاب‌ها در آخرین ستون‌ها) هدایت می‌شود. به علت تمایلات متضاد ، این رغبت‌ها می‌توانند از نوسانات زیادی پیروی کنند. ممکن است آزمودنی به مدت طولانی بین آرزوهای متضاد خود تردید داشته باشد. ممکن است بدون دوراندیشی ، و به طور خیلی ساده وارد یک شغل بشود، اما پس از مدت کوتاهی ، حتی اگر استعداد خوبی برای آن داشته باشد ، احساس ناراحتی و شکست بکند .

اما کسی که می‌تواند بر رغبت‌های متضاد خود مسلط شود و بین آنها هماهنگی ایجاد کند ، می‌تواند به مسیرهای تازه کشیده شود ، مسیرهایی که به او اجازه می‌دهند ، تا هم در شغل خود ، و هم در خارج از شغل خود ، موفق شود.

تضادهایی از این نوع، که به شیوه ی ابتکاری حل شده است، در افرادی مثل گالیله،
دهخدا، ملک الشعرای بهار و ایرج میرزا، دیده شده است. این افراد بارها از جانب
مراکز قدرت اذیت شده اند، اما همچنان به کار خود ادامه داده اند.